

[Udenrigsministeren]

Jeg har prøvet at beskrive for hr. Albrechtsen, hvorfor det er en fuldstændig hypotetisk og usandsynlig situation, han bygger sit spørgsmål på. Jeg har i det hele taget haft meget svært ved at tage det spørgsmål alvorligt, sådan som hr. Albrechtsen formulerer det. Men hvis jeg skal prøve at tage det alvorligt, må jeg sige, at noget af det, hr. Albrechtsen kredser om, er spørgsmålet om sikkerhedsgarantier, og dér kan man tale om positive eller negative garantier. En atommagts garanti kan f.eks. være tilsagn om at ville yde en ikke-atommagt bistand i tilfælde af et angreb eller en trussel om et angreb med atomvåben; det er den positive sikkerhedsgaranti. Men en garanti kan også være et tilsagn om ikke at ville anvende eller true med at anvende kernevåben imod ikke-atommagter, og det er den negative sikkerhedsgaranti.

Under FN's første nedrustningssamling i 1978 berørte alle fem atommagter i deres indlæg under generaldebatten spørgsmålet om ikke-atommagters særlige sikkerhedsbehov, og de afgav individuelle forsikringer af varierende indhold til sådanne stater. I nedrustningssamlingens slutdokument opfordres atommagterne til at tage skridt til at sikre de stater, der ikke besidder atomvåben, mod anvendelse af atomvåben eller trussel herom og til at udfolde bestræbelser for på passende måde at indgå effektive arrangementer med henblik på at sikre ikke-atommagter mod anvendelse af atomvåben eller trussel herom. Disse bestræbelser, der jo i første række finder sted inden for FN's nedrustningskommission i Genève, er endnu ikke afsluttede.

Albrechtsen (VS):

Jeg må fortsat forstå udenrigsministerens svar på den måde, at udenrigsministeren og regeringen altså, hvis det kom så vidt, ville acceptere anvendelsen af taktiske atomvåben fra allieret side imod mål på dansk territorium. Jeg vil gerne bede ministeren bekræfte – selv om det jo ikke er nogen god ting, men vi må have det på det klare – at det er, hvad svaret indebærer.

Dernæst kalder ministeren det en hypotetisk situation. Ja men er det ikke korrekt, som det er fremhævet både af hr. Thoft og af mig, at man faktisk indøver den situation, at

vestlige forstærkningsstyrker tager sådanne våben i anvendelse på dansk jord? Jeg vil bede ministeren besvare dette spørgsmål: kan der virkelig tænkes en situation i denne verden, hvor det kunne være acceptabelt, og hvor en dansk regering og et dansk folketing burde give tilladelse til, at man faktisk udsletter den danske befolkning? For det ville jo blive virkningen af noget sådant, og det ved ministeren også godt. Kunne det virkelig tænkes, at noget sådant var acceptabelt? Er det virkelig det, regeringen vil lade muligheden stå åben for? Jeg må næsten nægte at tro det, men det er jo, hvad ministeren siger.

Thoft (SF):

Ministeren svarede mig: det aner jeg virkelig ikke, på mit spørgsmål om, hvorvidt der blev gjort simuleret brug af atomvåben i forbindelse med den seneste NATO-øvelse. Kan jeg på den baggrund konkludere, at det ikke bare er folketinget og folketingets forsvarsudvalg, der holdes i uvidenhed om et væsentligt indhold af NATO-øvelser på dansk jord på så vigtigt et område som spørgsmål om brug af atomvåben, men at altså også udenrigsministeren er holdt uvidende om, hvad der foregår?

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Hr. Thoft kan ikke konkludere noget som helst.

Til hr. Albrechtsen vil jeg sige, at jeg har forsøgt at tage hr. Albrechtsens spørgsmål alvorligt og har forsøgt at komme med en seriøs besvarelse af det emne, hr. Albrechtsen har rejst. Jeg forstår nu, at hr. Albrechtsen altså ikke er ude på andet end sædvanlig overfladisk polemik om dette emne.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 149

3) Til *udenrigsministeren* af:

Albrechtsen (VS):

»Vil den danske regering – i NATO og andre steder – yde et bidrag til at få standset det tyrkiske militærdiktators – Danmarks NATO-allieredes – omsiggribende ekspansionspolitik?«

Skriftlig begrundelse